

PMO – 4. seminář

Klára Svobodová

Přechod nebezpečí

- Riziko náhodné zkázy či zničení zboží přechází z prodávajícího na kupujícího
- Úprava
 - Smlouva
 - INCOTERMS
 - VÚ – články 66 - 70

Přechod nebezpečí

- okamžik přechodu nebezpečí
- 1) kupní smlouva zahrnuje přepravu (článek 67)
 - prodávající je povinen předat zboží na určitém místě => předání dopravci na určitém místě
 - prodávající není povinen předat zboží na určitém místě => předání prvnímu dopravci

X zboží není jasně vyznačeno pro účel smlouvy

Přechod nebezpečí

2) zboží je prodáno v průběhu přepravy

- uzavření smlouvy
- předání dopravci

X prodávající v době uzavření smlouvy
věděl, že je zboží ztraceno či poškozeno
a nesdělil to kupujícímu

Přechod nebezpečí

3) ostatní případy

- zboží má být předáno v místě podnikání prodávajícího
- ❖ převzetí zboží
- ❖ umožnění nakládání se zbožím
- zboží má být předáno v jiném místě
- ❖ nastal okamžik splnění
- ❖ kupující se dozvěděl, že může nakládat se zbožím

Příklad 1

Společnost ZOS objednala pro svůj závod v Brně od společnosti TROP se sídlem ve Španělsku 0,5t oliv bez pecky s mandlí. Dodávka měla být provedena ze závodu společnosti TROP v Alicante (Španělsko) pomocí nezávislého přepravce do závodu společnosti ZOS v Brně. Datum **dodání** bylo sjednáno na **10. 9. 2004**. Prodávající zároveň vypravoval zásilku oliv pro polského objednatele. Současně zaslal i zásilku oliv pro společnost ZOS.

Příklad 1

Zboží bylo dodáno až **12. 9. 2004**. Při předávání zboží si **nebyl** zaměstnanec nezávislého přepravce **jistý, které palety s nádobami oliv mají být vyloženy v Brně**. Musel být proto telefonicky kontaktován prodávající. Ten sdělil, že **všechny olivy jsou stejné**, proto ať je **vyloženo patřičné množství (0,5t)**.

Druhý den kupující pořádně **prohlédl** palety s nádobami a zjistil, že některé z nich jsou v důsledku **nešetrné přepravy** poškozeny.

Příklad 1

Další den o tom telefonicky informoval prodávajícího a zaslal mu v tomto znění **písemné vyrozumění**. Domáhal se dodání náhradního zboží v množství odpovídající poškozenému. Prodávající na to sdělil, že ho to již nezajímá, protože on odeslal správné zboží a **předáním přepravci se zbavil odpovědnosti**.

Příklad 1

- Zhodnoťte aplikaci VÚ.
- Kde bylo v tomto případě místo dodání?
- Kdy mělo být dodáno?
- Posud'te sdělení (námitku) prodávajícího.

Příklad 1

- Aplikace VÚ
- Kupní smlouva (články 30, 53, 3)
- Předmět koupě – olivy – hmotná movitá věc nevyloučená z VÚ (článek 2)
- Mezinárodní prvek – místa podnikání v ČR a Šp. – oba jsou smluvními státy VÚ ke dni uzavření smlouvy (článek 1 odst. 1 pís. a))
- Strany nevyloučily použití VÚ (článek 6)
- Žádné relevantní výhrady (články 92 a násl.)

Příklad 1

- Místo dodání
 - Strany si nesjednaly konkrétní místo dodání
 - Článek 31 pís. a) – předání prvnímu přepravci
- Čas dodání
 - 10.9.2009 (článek 33 pís. a))

Příklad 1

- Tvrzení prodávajícího
- Otázka přechodu nebezpečí
- Stran si nesjednaly okamžik přechodu nebezpečí
- Článek 67 odst. 1 VÚ – nebezpečí přechází předáním prvnímú přepravci
- Článek 67 odst. 2 VÚ – nebezpečí nepřechází, není-li zboží jasně vyznačeno

Příklad 2

Německá firma (kupující) a česká firma (prodávající) uzavřely distributorskou smlouvu. Ta předpokládala mj. své naplnění prostřednictvím jednotlivých smluv o dodávce zboží. Důležité doložky:

Kupující je povinen zboží převzít do deseti dnů poté, co mu bylo doručeno potvrzení objednávky.

Příklad 2

Převzetí zboží proběhne ve skladu prodávajícího.

Nachystáním zboží k převzetí je splněna povinnost prodávajícího dodat zboží.

- objednávka byla řádně doručena a včas kupujícímu potvrzena,
- zboží mělo být dle rozhodujícího data převzato **25. září**; to se nestalo, protože **kupující nezajistil přepravu zboží; 26. září sklad vyhořel.**

Kupující zboží neobdržel, nicméně prodávající po něm žádá zaplacení kupní ceny.

Příklad 2

- Posudte právní režim všech závazků popsaných v zadání.
- Kde bylo místo dodání?
- Kdy mělo být dodáno?
- Posudte nárok prodávajícího na zaplacení kupní ceny.

Příklad 2

- Právní režim závazků
 - 1) Distributorská smlouva
 - Část týkající se koupě a prodeje – možnost aplikace VÚ
 - Ostatní závazky – kolizní režim
 - 2) Dílčí kupní smlouvy
 - Možnost aplikace VÚ

Příklad 2

- Aplikace VÚ
- Mezinárodní prvek – místa podnikání v ČR a Německu – oba jsou smluvními státy VÚ ke dni uzavření smlouvy (článek 1 odst. 1 pís. a))
- Strany nevyloučily použití VÚ (článek 6)
- Žádné relevantní výhrady (články 92 a násl.)

Příklad 2

- Místo dodání
 - Sklad (místo podnikání) prodávajícího (dohodnuto ve smlouvě)
- Čas dodání
 - Lhůta - 10 dnů od doručení potvrzení objednávky (dohodnuto ve smlouvě)

Příklad 2

- Povinnost kupujícího zaplatit kupní cenu
- Okamžik přechodu nebezpečí – okamžik, kdy kupující převezme zboží x
- Kupující nepřevzme zboží včas =>
- Nebezpečí přechází v okamžiku, kdy je mu umožněno nakládat se zbožím a kupující poruší smlouvu tím, že dodávku nepřevzme (článek 69 odst. 1 VÚ)

Příklad 3

Strana A se sídlem v Mnichově je společnost, která se zabývá distribucí drobné elektrotechniky a elektroniky různých výrobců v západní Evropě. Jako dodavatel uzavřela se stranou B se sídlem v Helsinkách smlouvu o opakovaných dodávkách elektronických přístrojů, které společnost B hodlala dále distribuovat na území Finska, Norska a Švédska. Zboží bylo vyráběno společností O se sídlem v Dublinu, jejímž distributorem je rovněž A. Odběr zboží uskutečňovala strana B za podmínky EXW Incoterms v Dublinu. Zboží bylo podle smlouvy mezi A a B odebíráno ve tříměsíčních pravidelných intervalech a bylo placeno vždy předem, kupující se prokazoval ve skladu potvrzením o zaplacení.

Příklad 3

Závazkový vztah mezi společnostmi A a B bez větších zádrhelů fungoval cca tři roky. Nicméně u jedné z dodávek došlo během přepravy k poškození zboží. Své nároky sice uplatnila společnost B u přepravní společnosti, ta ale namítala, že k tomu došlo vlivem špatného zabalení a umístění v kontejneru, v němž byly krabice se zbožím umístěny, proto žádnou náhradu neposkytla.

Příklad 3

- Posudte právní režim závazků uvedených v zadání.
- Kde bylo místo dodání v případě smlouvy mezi A a B?
- Kdo nese riziko poškození zboží v průběhu přepravy?

Příklad 3

- Závazky
- 1) Distributorské smlouvy mezi A a výrobcí v západní Evropě
 - Kolizní režim
 - U částí týkajících se koupě a prodeje možnost aplikace VÚ
- 2) Dílčí kupní smlouvy mezi A a výrobcí v západní Evropě
 - Možnost aplikace VÚ
- 3) Smlouva mezi A a B – i tady se pravděpodobně jedná o distribuci

Příklad 3

- Aplikace VÚ
- Kupní smlouva (články 30, 53, 3)
- Předmět koupě – elektronické přístroje – hmotná movitá věc nevyloučená z VÚ (článek 2)
- Mezinárodní prvek – místa podnikání v Německu a Finsku – oba jsou smluvními státy VÚ ke dni uzavření smlouvy (článek 1 odst. 1 pís. a))
- Strany nevyloučily použití VÚ (článek 6)
- Žádné relevantní výhrady (články 92 a násl.)

Příklad 3

- Místo dodání
 - Upraveno ve smlouvě – doložka EXW => Dublin
- Přechod nebezpečí
 - Upraveno ve smlouvě – doložka EXW => Dublin (závod společnosti O)

Vada zboží

- Nesoulad mezi dohodnutým (jinak určeným) plněním a plněním dodaným
- Prodávající má povinnost dodat zboží bez vad

Dělení vad

- Faktické x právní
- Kvalitativní x kvantitativní
- Zjevné x skryté
- Časové rozlišení vad

Faktické x právní vady

- Vady faktické – článek 35 VÚ
- Vady právní – články 41, 42 VÚ

Časové rozlišení vad

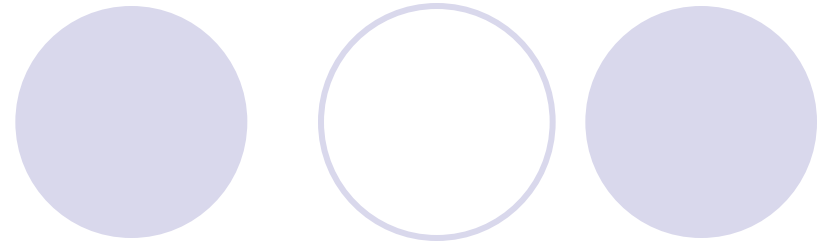
- Rozhodná doba – okamžik přechodu nebezpečí
- Vady existující v rozhodné době
 - Zjevné
 - Projevují se později
- Vady vzniklé po rozhodné době

Reklamační proces – vady faktické

- Článek 38 – prohlídka zboží
- Článek 39 – oznámení vad
- Články 40, 44 – zmírnění následků nedodržení reklamačního procesu

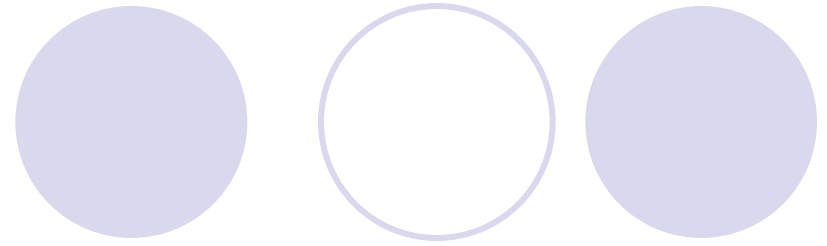
Vady zjevné x vady skryté

Prohlídka zboží

- Kdo provádí prohlídku?
- Způsob prohlídky
- Čas prohlídky
- Počátek lhůty
- Délka lhůty

Oznámení vad

- Forma oznámení
- Obsah oznámení
- Lhůta pro oznámení
 - Počátek běhu lhůty
 - Délka lhůty

Lhůta podle článku 39

- Prekluzivní!!!!
- Pokud kupující neoznámí včas, zanikají jeho nároky z vadného plnění

Příklad 4

Společnost Kronospan GmbH se sídlem v Kolíně nad Rýnem uzavřela s českou společností Dřevěná okna, k. s. se sídlem v Jindřichově Hradci smlouvu o obchodní spolupráci. V jejím rámci měly být dodávány české společnosti od různých filiálek prodávajícího v Evropě komponenty pro výrobu luxusních dřevěných oken a podlahových krytin. Dopravu měl zajišťovat prodávající vlastními prostředky.

Strany začaly smlouvu realizovat. Série prvních pěti dodávek se uskutečňovala ze sicilského závodu Kronospanu. V rámci této transakce se uskutečnily čtyři dílčí dodávky. Řidič vozu, který předával zboží zaměstnancům kupujícího, **se pokaždé domáhal prohlídky zboží** a vystavení protokolu. Kupující však zápis o prohlídce zasílal **následně poštou** a datum prohlídky bylo uvedeno vždy **cca 4 až 6 pracovních dnů po převzetí zboží**.

Příklad 4

- Posud'te právní režim popsané transakce.
- Zhodnot'te všechny aspekty reklamačního procesu.

Příklad 4

- Závazky v rámci transakce
 - 1) Smlouva o obchodní spolupráci
 - Kolizní režim
 - Část týkající se koupě – možnost aplikace VÚ
 - 2) Kupní smlouvy
 - Možnost aplikace VÚ

Příklad 4

- Reklamace
- Počátek lhůty pro prohlídku – předání zboží v místě podnikání kupujícího (článek 38 odst. 2)
- Lhůta pro prohlídku – podle okolností co nejkratší (článek 38 odst. 1) – 4 – 6 dnů - ?? záleží na především na druhu zboží
- Forma oznámení – písemná – OK
- Obsah oznámení – tady nevíme
- Lhůta pro oznámení – přiměřená (článek 39 odst. 1) – ze zadání nepoznáme, kdy oznamoval

Příklad 5

Společnost Prospekt, spol. s.r.o. s místem a sídlem podnikání na území ČR, a společnost OPECO, a.s. se sídlem a místem podnikání na území SR, uzavřely smlouvu o dodávce 1000 kusů dveří neprosklených. Ve smlouvě bylo následující ustanovení:

Dodací podmínka: do 25.3.2005 – **FIX - DDP** INCOTERMS 2000 - sklad firmy OPECO, Hlavná 24, Bratislava. Zboží bude zabaleno tak, že v místě určení bude možná okamžitá distribuce ke konečnému zákazníkovi. Spolu se zbožím bude dodán návod na montáž ve slovenském jazyce.

Příklad 5

Zboží bylo dodáno 10. 4. 2005. Ihned bylo distribuováno zákazníkům. Ti postupně začali poukazovat na vady, zejména potom na to, že některé dveře jsou neprosklené, jiné prosklené. Kupující se rozhodl cca měsíc poté pro reklamaci (mezitím byly velikonoční prázdniny). Prodávající odmítl reklamaci s tím, že se jedná se o vady zjevné a mělo být reklamováno hned po dodání.

Příklad 5

- Zhodnoťte právní režim uvedené transakce.
- Kde bylo místo dodání?
- Kde došlo k přechodu nebezpečí?
- Zhodnoťte reklamační proces ve všech aspektech.

Příklad 5

- Aplikace VÚ
- Kupní smlouva (články 30, 53, 3)
- Předmět koupě – dveře – hmotná movitá věc nevyložená z VÚ (článek 2)
- Mezinárodní prvek – místa podnikání v ČR a SR – oba jsou smluvními státy VÚ ke dni uzavření smlouvy (článek 1 odst. 1 pís. a))
- Strany nevyločily použití VÚ (článek 6)
- Žádné relevantní výhrady (články 92 a násl.)

Příklad 5

- Místo dodání, místo přechodu nebezpečí
- Sjednáno ve smlouvě
- Doložka DDP – sklad společnosti OPECO, Bratislava

Příklad 5

- Reklamace

- Prohlídka zboží – možnost odložení počátku lhůty pro prohlídku (článek 38 odst. 3) – ze smlouvy bylo zjevné, že kupující bude ihned prodávat zboží dál (tady navíc zpoždění dodávky – neměl možnost zboží prohlédnout) (x !! naprostá zjevnost vad)
- Počátek lhůty pro oznámení – kupující se dozvěděl o vadách od svých zákazníků
- Lhůta pro oznámení – měsíc po dodání, ale nevíme, kolik času uplynulo od stížností zákazníků

Příklad 6

Prodávající (výrobce) dodal zboží 18. 3. 2007. Kupující ihned zboží prodal svým odběratelům. V průběhu dubna dostal kupující od svých odběratelů několik reklamací ohledně nábytku, který byl součástí dodávky od výrobce. Ze stížností vyplývalo, že postele a komody jsou vyrobeny z dubového dřeva a ne z bukového, jak bylo dohodnuto. Na základě těchto reklamací kupující dne 15. 4. 2007 poslal výrobci toto oznámení: „Zboží (postele, komody), které jsme od vás obdrželi dne 18. 3. 2007, neodpovídá smlouvě.“ Kupující nezaplatil kupní cenu.

Příklad 6

- Na smlouvu se vztahuje VÚ.
- Posudte reklamaci ve všech aspektech.

Příklad 6

- Prohlídka – podobně jako v předchozím případě (tady chybí informace)
- Reklamace
 - Není třeba se až tak zabývat lhůtou
 - Obsah oznámení není v souladu s VÚ (článek 39 odst. 1)

Nároky stran z porušení smlouvy

- Kupující

- Práva uvedená v člancích 46 – 52
- Náhrada škody

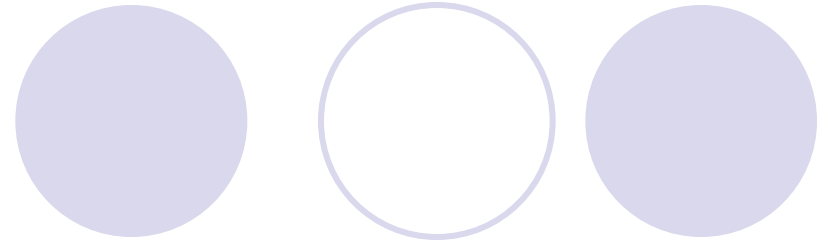
- Prodávající

- Práva uvedená v člancích 62 – 65
- Náhrada škody

Podstatné porušení smlouvy

- Vliv na volbu nároku
- Vymezení
 - Smlouva
 - Článek

Nároky kupujícího

- Plnění in natura
- Sleva z kupní ceny
- Odstoupení od smlouvy
- Náhrada škody

Nároky prodávajícího

- Plnění in natura
- Odstoupení od smlouvy
- Náhrada škody

Příklad 7

Společnost NoelPap založená podle portugalského práva, se sídlem a místem podnikání v Portugalsku a společnost Tradiční vánoční s.r.o. se sídlem a místem podnikání na území ČR (a s prodejními pobočkami uvedenými na [www stránkách](#) i na všech prodejních materiálech v Rakousku, Slovensku a v Bělorusku) uzavřely dne 1. 7. 2005 smlouvu podle níž měla česká společnost odebrat 8.000 vánočních svíček vypadajících jako Děda Mráz.

Příklad 7

Tato smlouva se řídí Úmluvou OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží.

Zboží bude baleno jednotlivě v sáčcích s potiskem v českém, německém, slovenském, ukrajinském a ruském jazyce. Zboží v sáčcích bude vždy po 50ks zabaleno v krabicích vybavených popisem ve výše uvedených jazycích tak, aby byla možná jeho další distribuce.

Zboží bude dodáno vždy po 2.000 ks na adresy v České republice, Slovenské republice, Ukrajině a Bělorusku jak jsou uvedeny v prodejních materiálech společnosti Tradiční Vánoční podle podmínky DDU INCOTERMS 1990 25.10.2005.

Příklad 7

- Zhodnoťte aplikaci VÚ.
- Zhodnoť situaci, kdyby na sáčcích a krabicích chyběl popis v ruském jazyce a z tohoto důvodu zboží nebylo možné prodávat na území Běloruska. Česká společnost zboží telefonicky reklamovala po odeznění vlny chřipky 10.11.2005.

Příklad 7

- Posud' situaci, kdyby v Bělorusku byla postavička Dědy Mráze v podobě, v jaké ji zobrazovaly svíčky, chráněna autorským právem, česká společnost provedla řádnou reklamaci, která ovšem byla odmítnuta s odůvodněním, že prodávající má pro státy ES licenci.
- Posud' situaci, kdy slovenští stánkaři (zákazníci české společnosti) začali poukazovat na polámání svíček v krabicích. Česká společnost svíčky v Portugalsku reklamovala, ovšem portugalská společnost reklamaci odmítá s odůvodněním, že reklamace byla provedena až 3 týdny po dodání zboží.

Příklad 7

- Aplikace VÚ
- Kupní smlouva (články 30, 53, 3)
- Předmět koupě – vánoční svíčky – hmotná movitá věc nevyloučená z VÚ (článek 2)
- Mezinárodní prvek – místa podnikání v ČR a Portugalsku – Portugalsko není smluvním státem VÚ ke dni uzavření smlouvy (článek 1 odst. 1 pís. a))
- Rozhodné právo pravděpodobně portugalské => VÚ není jeho součástí
- Strany si VÚ zvolily – omezení kogentními normami rozhodného práva

Příklad 7

- Vada v obalu – stejně jako vada zboží je porušením povinnosti prodávajícího
- Reklamační proces
 - Naprosto zjevná vada (lze ji zjistit zběžnou prohlídkou)
 - Lhůta pro oznámení – cca 15 dní po dodání zboží - ??? Přiměřená
 - Otázka chřipky jako omluvitelného důvodu (článek 44)

Příklad 7

- Bělorusko není členem EU
- Právní vada
- Článek 42
- Vědomost prodávajícího („*věděl nebo nemohl nevědět*“)
- Stát, kde bude zboží prodáváno – vědomost stran v době uzavření smlouvy

Příklad 7

- Prohlídka – odkdy běží lhůta pro prohlídku
- Oznámení vad – přiměřená lhůta běží od okamžiku, kdy se kupující mohl dozvědět o vadách – bylo to skutečně až od zákazníků??

Příklad 8

Společnost ABC se sídlem a místem podnikání v Ostravě uzavřela v polovině loňského roku se společností XYZ se sídlem v Krakově smlouvu o dodávce nerezových plechů do závodu XYZ právě v Krakově. Komunikace probíhala prostřednictvím faxu. Dodání mělo probíhat v rámci tří dílčích plnění vždy po dvou měsících.

Příklad 8

Součástí smlouvy byly následující relevantní doložky:

- *Veškeré změny této smlouvy musí mít písemnou formu.*
- *Spory vyplývající z této smlouvy se řídí ve sporech, kde jako žalobce vystupuje prodávající, českým právem, ve sporech, kde jako žalobce vystupuje kupující, polským právem.*

Příklad 8

Nerezové plechy z prvního dodávky byly dodány, avšak cena byla uhrazena pouze částečně. Česká společnost uskutečnila druhou dodávku, ovšem cena byla opět uhrazena pouze částečně. Třetí dodávka nebyla expedována. 5 dní po termínu dodání začala polská strana zjišťovat, proč nebylo dodáno. Byla informována, že vzhledem k nezaplacení u předcházejících dodávek ukončila česká strana spolupráci a bude zaplacení vymáhat.

Příklad 8

- Posud' jednání kupujícího ve vztahu k neplacení celé ceny za dodané zboží.
- Posud' obecně nároky kupujícího při porušení smlouvy prodávajícím.
- Posud' jednání prodávajícího ve vztahu k ukončení obchodní spolupráce s kupujícím.

Příklad 8

- Kupující má povinnost zaplatit kupní cenu (článek 53)
- Kupující má povinnost zaplatit kupní cenu když prodávající v souladu se smlouvou a touto Úmluvou umožní kupujícímu nakládat se zbožím nebo s doklady, na základě kterých může kupující nakládat se zbožím (článek 58 odst. 1)
- K placení kupní ceny nemusí být kupující vyzván (článek 59)
- Nezaplacení kupní ceny = porušení smluvní povinnosti

Příklad 8

- Porušení týkající se dodání zboží
 - 1) Nedodání zboží
 - Plnění in natura (dodání)
 - Odstoupení od smlouvy
 - 2) Dodání vadného zboží
 - Plnění in natura (výměna, oprava)
 - Odstoupení od smlouvy
 - Sleva z kupní ceny
- Porušení ostatních povinností
 - Plnění in natura
 - Odstoupení od smlouvy

Příklad 8

- Odstoupení od smlouvy prodávajícím
 - Článek 64
 - Speciální úprava odstoupení od smlouvy v případě smluv s dílčím plněním (článek 73)
 - Podstatné porušení – článek 25
 - Nutnost oznámení odstoupení od smlouvy – článek 26

Příklad 9

Společnost ABC z Brna vyrábějící mobilní chemické toalety zaslala nabídkový katalog čínské společnosti XYZ podílející se na organizaci olympijských her.

Zboží bylo dodáno 29. 6. Při kontrole, která proběhla po 10 dnech, bylo zjištěno, že toalety jsou sice funkční, ale neobsahují nadstandardní vybavení uvedené v objednávce. Emailem byla po dalších 2 týdnech zaslána reklamace. Tato nebyla českou společností uznána jak pro nedodržení reklamačních lhůt a celkovou neopodstatněnost reklamace.

Čínská společnost zboží nezaplatila a zaslala informaci, ve kterém skladu si může zboží česká společnost vyzvednout.

Příklad 9

- Jak bys posoudil/a argumentaci společnosti ABC týkající se nedodržení reklamačních lhůt?
- Jak bys posoudil/a nároky společnosti XYZ z vad zboží?
- Jak bys posoudil/a postup společnosti XYZ vůči společnosti ABC?

Příklad 9

- Prohlídka, oznámení vad
- Prohlídka proběhla 10 dnů po dodání zboží – je to lhůta podle okolností co nejkratší??
- Oznámení vad – za 2 týdny po prohlídce (emailová komunikace) – je málo pravděpodobné, že se jedná o přiměřenou lhůtu

Příklad 9

- Nedodržení reklamace => ztráta nároků
- Otázka možného uplatnění článku 40 (nemáme dostatek informací)

Příklad 9

- Společnost XYZ je povinna zaplatit kupní cenu – společnost ABC dodala zboží
- Zboží je vadné – kupující má nároky z vadného plnění pouze tehdy, je-li správně reklamováno